

[Kjær Rasmussen.]

også er sagt tidligere, omend ikke så direkte, udtryk for en maskeret statsstøtte, og til den kan vi ikke medvirke.

Landbrugsministeren (Peter Larsen): Jeg vil gerne takke de ordførere, som har givet deres tilslutning til lovforslaget. Der var jo fra visse sider nogle betænkeligheder knyttet dertil. Lad os håbe, at vi i udvalget kan få disse betænkeligheder overvundet, for jeg tror netop, at vi her står over for en lovgivning, hvis værdi er meget, meget stor.

Hr. Chr. Thomsen startede sin tale med at pege på, at det var lidt tidligt at ændre loven af 1967, al den stund den jo næppe var trængt igennem endnu. Må jeg til dette sige, at det, der her er tale om, er jo i og for sig kun en udvidelse af loven, en udvidelse, der tager sigte på netop at tilgodese de unge landmænd, som loven af 1967 ikke dækker; dels er kravene til dem, der søger støtte, større efter 1967-loven end efter denne lov, dels kunne man jo ikke give en lånelovgivning som denne tilbagevirkende kraft. Derfor må man betragte det her foreliggende lovforslag som et supplement og for mig at se som et nødvendigt supplement, hvis man skal prøve på, hvad vi i regeringen lægger megen vægt på, at fastholde de unge ved landbruget, der har etableret sig i de senere år, og som netop sidder med de meget store renteudgifter som følge af de lave kurser, renteudgifter, der jo ikke kan dækkes ind på anden måde end ved den hjælp, man bl. a. via denne lovgivning kan yde dem.

Derfor er jeg ikke uenig i de betragtninger, hr. Chr. Thomsen gjorde gældende om, at man måtte fastholde uddannelseskriteriet; det er helt afgørende, at man fremover lægger vægt på at bevare dette. Det fastholdes jo da også i hovedloven, men i den sammenhæng, der her er tale om, drejer det sig om grupper, som jo ikke på forhånd kendte lovgivningen, og erfaringerne, der er indhøstet, siden loven af 1967 blev gennemført, viser jo desværre også, at uanset at vi i fællesskab søgte i fjor at nå frem til noget, der kunne være dækkende, så er der mange unge landmænd, der er kommet i klemme, fordi de ikke fuldt ud opfylder 1967-lovens betingelser. Derfor vil jeg gerne, som også hr. Anders Andersen var inde på

det, i udvalget overveje, hvorvidt der er mulighed for at komme nogle af disse unge til hjælp på en sådan måde, at man undgår en forskelsbehandling, en forskelsbehandling, som de unge i øvrigt meget ofte selv er uden skyld i.

Hr. Chr. Thomsen gav udtryk for, at hans endelige stilling til lovforslaget måtte afvente de øvrige udspil fra regeringen i relation til løsningen af landbrugets indkomst- og likviditetsproblemer. Vi håber snart at have disse sidste spørgsmål klaret, men jeg håber ikke, at denne lovgivning skal sinkes af de forhandlinger, der skal føres, dels fordi jeg mener, at denne lovgivning er nødvendig og haster, dels fordi det må være magtpåliggende også at få de andre spørgsmål ført igennem til en afgørelse i løbet af relativt kort tid.

Hr. Niels Ravn nævnte spørgsmålet om forpagtere og spurgte, hvilke overvejelser man her har gjort sig. Til dette er der at sige, at vi har jo ikke nogen egentlig lovgivning om forpagtere i dette land. Vi har hidtil fastholdt det princip, og det tror jeg stadig bør fastholdes, at selvejerbegrebet må være det bærende element. Men jeg erkender, at med de 6.000-7.000 forpagtere, som vi vel skønsmæssigt kan anslå at have i øjeblikket, er der et problem, som gør visse overvejelser nødvendige. Om der er mulighed for at få disse unge forpagtere indpasset i denne lovgivning, vil jeg nok stille mig lidt tvivlende over for, men jeg vil da gerne i udvalget være med til at drøfte, om der findes en mulighed, hvad jeg altså tvivler på, eller om man kan finde frem til et grundlag, så at vi, måske via en selvstændig lovgivning, kan bidrage til at løse disse unges problemer. Men jeg vil til gengæld have lov til at nævne, at man må gøre sig klart, at hvis man fastholder det sigte i dansk landbrugslovgivning, som jeg tror er meget værdifuldt, nemlig selvejerprincippet fortsatte beståen, så skal vi være noget tilbageholdende med en lovgivning vedrørende forpagtningen, hvis det kan føre med sig, at en endelig løsning af det andet problem derved skubbes ud.

Vi kan jo kigge på disse forhold i udvalget. Og jeg vil gerne vedrørende de enkeltheder, som hr. Anders Andersen var inde på, tilsige en velvillig overvejelse i det udvalg, der nu måtte blive nedsat.